

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA ĪVA BOTA [*YVES BOT*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2013. gada 5. septembrī¹

Lieta C-388/12

**Comune di Ancona
pret
Regione Marche**

(Tribunale amministrativo regionale per le Marche (Itālija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Struktūrfondi — Minēto fondu finansiālais ieguldījums — Izdevumu atbilstības kritēriji —
Darbības saderības ar Eiropas Savienības tiesībām princips Regulas (EK) Nr. 1260/1999 12. panta
nozīmē — Darbības pastāvības princips Regulas (EK) Nr. 1260/1999 30. panta 4. punkta nozīmē —
Darbības “būtisku pārmaiņu” jēdziens — Koncesijas līguma slēgšanas tiesību piešķiršana bez
iepriekšējas publicēšanas un iepriekšējas iepirkuma izsludināšanas — Labojumi finansējumā Regulas
(EK) Nr. 1260/1999 39. panta nozīmē

1. Ar šo lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu *Tribunale amministrativo regionale per le Marche* [Markes administratīvā apgabaltiesa] (Itālija) uzdod jautājumu par noteikumu, ar kuriem nosaka projekta atbilstību Eiropas fondu saņemšanas nosacījumiem, kas minēti Padomes 1999. gada 21. jūnija Regulā (EK) Nr. 1260/1999, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par struktūrfondi, piemērošanas jomu².
2. Precīzāk, Tiesa tiek aicināta precizēt projekta savienojamības un pastāvības principu, kas minēti Regulas 12. un 30. pantā, nozīmi un piemērošanas jomu attiecībā uz Savienības tiesībām.
3. Šis lūgums ir ticis iesniegts tiesvedībā starp *Comune di Ancona* [Ankonas pašvaldība], kas ir Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) izmaksātas subsīdijas galīgā saņēmēja, un *Regione Marche* [Markes reģions], kas ir iestāde, kuras uzdevums ir pārvaldīt un kontrolēt šīs subsīdijas izlietojumu reģionālā līmenī. Markes reģions nolēma atņemt un piedzīt no Ankonas pašvaldības tai piešķirto finansējumu par stāpeļa izveidošanu un celtna uz šasijas pirkumu sakarā ar pārkāpumiem, kas tika konstatēti šīs ostas infrastruktūras apsaimniekošanas ietvaros³. Konkrēti, Ankonas pašvaldībai tiek pārmests, ka tā ir nodevusi minēto infrastruktūru pārvaldīšanu koncesijā ārējam pakalpojumu sniedzējam, iepriekš neizsludinot konkursu.

1 — Oriģinālvaloda – franču.

2 — OV L 161, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “Regula”.

3 — Stāpelis ir slīps pamats, uz kura tiek izvilkti kuģis, lai veiktu tā uzturēšanu vai labošanu.

I – Eiropas Savienības tiesiskais regulējums

4. ERAF ir viens no četriem struktūrfondi, ko izveidojusi Eiropas Komisija, lai stiprinātu ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju Eiropas Savienībā saskaņā ar LESD 174. pantā minēto mērķi. Šis fonds galvenokārt palīdz mazināt ekonomiskās, sociālās un teritoriālās atšķirības, kas it īpaši ir izveidojušās atpalikušos reģionos, reģionos, kur notiek ekonomiskā pārveide, un reģionos ar strukturālām problēmām⁴.

5. ERAF līdzekļi tiek piešķirti no Eiropas budžeta, un par tā īstenošanu atbildīga ir Komisija. Tā kā šis budžets ir ļoti uzraudzīts un ierobežots, Eiropas Savienības Padome, definējot īstenošanas noteikumus, vēlējās nodrošināt iespēju pārbaudīt, ka šī fonda līdzekļi tiek izmantoti likumīgi un lietderīgi. Tāpēc, lai nodrošinātu pareizu minētā fonda izmantošanu, Komisija tikai atmaksā izmaksas, kas jau ir radušās projektu ietvaros, kuras projekta iesniedzēji ir pamatojuši un ko valsts kompetentās iestādes ir pārbaudījušas, nosakot līdzekļu saņēmējiem stingrākus pienākumus attiecībā uz īstenoto darbu un radušos izdevumu pārbaudi un pamatošanu.

6. Katrai darbībai ir jāatbilst kopīgiem atbilstības principiem⁵.

7. To vidū ir savienojamības princips, kas Regulas 12. pantā noteikts šādi:

“Darbībām, ko finansē fondi [..], jābūt saskaņā ar Līguma noteikumiem, ar instrumentiem, kas pieņemti saskaņā ar to, un ar Kopienas politiku un rīcību, tostarp ar konkurences noteikumiem, valsts līgumu piešķiršanu [..]”⁶.

8. Tostarp rīcības atbilstīgam Eiropas finansējumam ir jāatbilst pastāvības principam, kas minēts Regulas 30. panta 4. punktā⁷. Šis noteikums ir formulēts šādi:

“Dalībvalstis nodrošina to, ka darbība patur fondu ieguldījumu tikai tad, ja šī darbība piecu gadu laikā pēc datuma, kad kompetentās valsts iestādes vai vadošā iestāde pieņēma lēmumu par fondu ieguldījumu, nepiedzīvo būtiskas pārmaiņas,

- a) kas skar tās būtību vai īstenošanas nosacījumus vai piešķir kādam uzņēmumam vai valsts iestādei nepamatotas priekšrocības; un
- b) kas izriet no izmaiņām kāda infrastruktūras elementa īpašumtiesību veidā vai ražošanas darbību pārtraukšanas vai to pārvietošanas.

Dalībvalstis informē Komisiju par jebkādām šādām pārmaiņām. Kad šādas pārmaiņas notiek, piemēro 39. pantu.”

9. Regulas 39. panta 1. punktā ir paredzēts, ka:

“Dalībvalstis pirmām kārtām ir atbildīgas par pārkāpumu izmeklēšanu, rīkojoties saskaņā ar faktiem par jebkurām nozīmīgām izmaiņām, kas ietekmē palīdzības īstenošanas un pārraudzības raksturu vai nosacījumus, kā arī rada vajadzību veikt finanšu korekciju.

Dalībvalsts veic vajadzīgo finanšu korekciju saistībā ar atsevišķiem vai sistemātiskiem pārkāpumiem.

4 — Regulas preambulas pirmais apsvērums.

5 — Regulas 9. panta k) punkta nozīmē “darbība” “ir jebkurš projekts vai rīcība, ko veic atbalsta galīgie ieguvēji”.

6 — Skat. arī Regulas preambulas 30. apsvērumu.

7 — Skat. arī Regulas preambulas 41. apsvērumu, kurā Eiropas Savienības likumdevējs ir precizējis, ka, “lai nodrošinātu fondu sniegtās palīdzības lietderību un paliekošu iedarbību, visa vai daļa no fondu palīdzības būtu jāpiešķir kādam pasākumam tikai tad, ja tā būtībā vai tā īstenošanas noteikumos nav izdarītas būtiskas pārmaiņas, kas varētu novirzīt šo pasākumu, kas saņēmis palīdzību, no sākotnējiem mērķiem”.

Korekcijas, ko veic dalībvalsts, izpaužas kā pilnīga vai daļēja Kopienas ieguldījuma atcelšana. [...]”

II – Pamattiesvedība

10. Markes reģions, kas ir vienotā programmu dokumenta (turpmāk tekstā – “*DOCUP*”) pārvaldības iestāde attiecībā uz Eiropas Savienības struktūrfondu palīdzību šajā reģionā, publicēja uzaicinājumu iesniegt infrastruktūras projektus vietējās ostas zonās 2002.–2006. gada plānošanas periodam.

11. Atbildot uz šo uzaicinājumu, Ankonas pašvaldība iesniedza pieteikumus uz finansējumu trīs projektiem, proti, stāpeļa izveidošanai, celtna uz šasijas pirkumam un labiekārtošanas darbu īstenošanai. Šie trīs projekti tika sekmīgi pieņemti.

12. Pēc stāpeļa izveidošanas darbiem un pēc celtna uz šasijas uzstādīšanas Ankonas pašvaldība, būdama minētā finansējuma saņēmējierīcība, vērsās pie Markes reģiona ar jautājumu par iespēju piešķirt būves un pakalpojumu apsaimniekošanas koncesiju kādai trešajai personai. Markes reģions uzskatīja, ka šādas iespējas īstenošanai nav nekādu šķēršļu, bet atgādināja nepieciešamību ievērot spēkā esošo tiesisko regulējumu publisko pakalpojumu koncesiju piešķiršanas jomā⁸.

13. Ankonas pašvaldība stāpeļa apsaimniekošanu uzticēja *Cooperativa Pescatori e Motopescherecci di Ancona arl* (turpmāk tekstā – “kooperatīvs”). No iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka koncesijas līgums tika sagatavots tā, ka ne Ankonas pašvaldība, ne koncesionārs nevar gūt peļņu no stāpeļa apsaimniekošanas. Turklāt koncesionāram būtu jāievēro piemērojamie Savienības tiesību akti un viņam nebūtu iespējams grozīt darbības īstenošanas nosacījumus. Visbeidzot, koncesijas līgumā bija paredzēts, ka būve paliek Ankonas pašvaldības īpašumā.

14. Tomēr pēc 2010. gada jūnijā *Guardia di Finanza* [Finanšu policija] veiktās pārbaudes Markes reģions konstatēja vairākus pārkāpumus stāpeļa apsaimniekošanā:

- pirmkārt un galvenokārt, Ankonas pašvaldība esot nodevusi koncesijā būves apsaimniekošanu, neizsludinot publiska konkursa procedūru, kas ir noteikumu par valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru pārkāpums un ir pamats pilnīgai finansējuma atcelšanai;
- otrkārt, daļa būves (degvielas separators un viena no divām rampām) netiekot izmantota, kas pamatojot daļēju finansējuma atcelšanu EUR 325 000 apmērā no līdzekļiem, kas tikuši piešķirti saskaņā ar 2002. gada uzaicinājumu iesniegt projektus, un
- treškārt, aptuveni 18 % proporcijā stāpelis tiek izmantots arī izklaides kuģošanai. Šis arguments pamatojot daļēju finansējuma atcelšanu EUR 39 000 apmērā no līdzekļiem, kas tikuši piešķirti saskaņā ar 2006. gada uzaicinājumu iesniegt projektus.

15. Pamatojoties uz šīm konstatācijām, Markes reģions ar 2011. gada 1. jūlija dekrētu uzdeva atcelt un atmaksāt Ankonas pašvaldībai piešķirto finansējumu. Minētā pašvaldība iesniedza iesniedzējtiesā prasību atcelt šo nolēmumu.

⁸ — Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. marta Direktīvas 2004/18/EK par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru, 1. panta 4. punktā (OV L 134, 114. lpp.) definēts pakalpojumu koncesijas jēdziens. Saskaņā ar šo nosacījumu runa ir par “tāda paša veida līgumu kā pakalpojumu valsts līgums, izņemot to, ka atlīdzība par pakalpojumu sniegšanu ir vai nu konkrētā pakalpojuma izmantošanas tiesības, vai arī šīs tiesības un samaksa”.

16. Savas prasības pamatojumam Ankonas pašvaldība norāda šādus pamatus:

- pirmkārt, tā uzskata, ka konkursa neizsludināšana nevarot būt iemesls palīdzības atcelšanai. Ankonas pašvaldība apgalvo, ka pienākums ievērot konkursa izsludināšanas procedūru bija skaidri paredzēts tikai attiecībā uz tās personas izvēli, kurai bija jāuztic būvdarbi, nevis attiecībā uz stāpeļa apsaimniekošanas posmu. Tā norāda arī, ka pārējie Regulas 30. pantā paredzētie nosacījumi nav izpildīti, jo attiecīgā būve joprojām ir pašvaldības īpašumā un nav ticis mainīts tās izmantošanas mērķis;
- otrkārt, Ankonas pašvaldība apgalvo, ka, lai piešķirtu tiesības apsaimniekot infrastruktūru, nebija jāizsludina konkurss, jo nebija neviena cita saimnieciskās darbības veicēja, kuram interesētu šī koncesija;
- treškārt, Ankonas pašvaldība uzskata, ka 2011. gada 1. jūlija dekrēts apdraud tās tiesisko palāvību, jo Markes reģions nekad tai nav izteicis pat ne mazāko iebildumu, lai arī reģions bija informēts par Ankonas pašvaldības nodomu stāpeļa apsaimniekošanas tiesības piešķirt trešajai personai;
- ceturtkārt, pašvaldība apgalvo, ka, ņemot vērā, ka 18 % apmērs ticis noteikts patvaļīgi un ka fakts, ka stāpeli izmanto arī izklaides kuģi, nav pretrunā ERAF filozofijai, jo izklaides kuģošanas joma ir zvejniecībai tuva ekonomikas nozare, finansējuma daļēja atcelšana EUR 39 000, kas tika piešķirti saskaņā ar 2006. gada uzaicinājumu iesniegt projektus, apmērā ir prettiesiska, un
- piektkārt, Ankonas pašvaldība uzskata, ka Markes reģions nav pamatojis 2011. gada 1. jūlija dekrētu un, it īpaši, nav izvērtējis šī finansējuma atcelšanas sekas, tādējādi pārkāpjot noteikumus par iestāžu tiesībām pārskatīt pašas pieņemtus tiesību aktus.

III – Prejudiciālie jautājumi

17. Sakarā ar šaubām par Regulas 30. panta 4. punkta interpretāciju *Tribunale amministrativo regionale per le Marche*, kas izskata strīdu pamattiesvedībā, nolēma apturēt lietas izskatīšanu un nosūtīja Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai Regulas 30. panta 4. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, lai varētu izvērtēt, vai koncesijas piešķiršana nerada lielus ienākumus koncesijas piešķirējam vai nepamatotu priekšrocību koncesionāram, vispirms ir jāpārbauda, vai būve ir piedzīvojusi būtiskas pārmaiņas?
- 2) Kā apstiprinošas atbildes uz pirmo jautājumu gadījumā ir jāsaprot “būtiskas pārmaiņas”, proti, vai tiesību normā ir paredzētas tikai fiziskas pārmaiņas – tādējādi, ka uzceltā būve neatbilst tai, kas bija paredzēta projektā, kuram tika piešķirts finansējums, – vai arī šī tiesību norma attiecas arī uz funkcionālām pārmaiņām un tādā gadījumā – vai ir notikušas “būtiskas pārmaiņas”, ja būve tiek “arī” izmantota – bet ne galvenokārt – citām darbībām, kuras nebija paredzētas uzaicinājumā iesniegt projektus vai pieteikumā par dalību tajā?
- 3) Ja uz pirmo jautājumu tiek atbildēts noraidoši, vai – gadījumā, ja publiskais finansējums tiek izmantots, lai celtu būves, kuras var tikt apsaimniekotas ar saimniecisku interesi, – Regulas 30. panta 4. punkts ir piemērojams tikai būves uzcelšanas posmam, vai arī pienākums ievērot noteikumus par publiskā iepirkuma procedūrām pastāv arī attiecībā uz apsaimniekošanas koncesijas piešķiršanu?
- 4) Vai Regulas 30. panta 4. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka fakta, ka trešajai personai piešķirta apsaimniekošanas koncesija nerada lielus ienākumus, kā arī nerada nepamatotu priekšrocību uzņēmumam vai publisko tiesību iestādei, pārbaude loģiski un juridiski izriet no prejudiciālā

jautājuma (proti, pienākuma ievērot publiskā iepirkuma procedūras), vai arī pienākuma īstenot konkursa procedūru esamība ir jāpārbauda, ņemot vērā arī konkrēto koncesijas veida regulējumu?”

18. Ankonas pašvaldība, Portugāles valdība un Komisija sniedza rakstveida un mutvārdu apsvērumus.

IV – Analīze

A – Jautājumu priekšmets

19. Iesniedzējtiesas uzdotie jautājumi attiecas uz Regulas 30. panta 4. punkta, kurā minēts Eiropas struktūrfondu īstenošanas pamatprincips, proti, līdzfinansētās darbības pastāvības princips, interpretāciju.

20. Saskaņā ar šo principu fondu ieguldījumu, kas piešķirts darbībai, tā patur galīgi tikai tad, ja šī darbība piecu gadu laikā pēc datuma, kad kompetentā valsts iestāde vai vadošā iestāde pieņēmusi lēmumu par fondu ieguldījumu, nepiedzīvo būtiskas pārmaiņas. Ja dalībvalstis konstatē šādas pārmaiņas, tām ir jāveic nepieciešamā finanšu korekcija saskaņā ar Regulas 39. panta 1. punktu.

21. Saskaņā ar šīm tiesību normām iesniedzējtiesai ir jānosaka, vai Ankonas pašvaldības īstenotā stāpeļa izveidošanas darbība, kas saņēma ERAF atbalstu, tādos apstākļos, kādi tiek izskatīti pamattiesvedībā, ir jāuzskata par darbību, kas piedzīvojusi “būtiskas pārmaiņas” Regulas 30. panta 4. punkta nozīmē. Lietas dalībnieku vidū nav domstarpību par to, ka Ankonas pašvaldība piešķirusi stāpeļa apsaimniekošanas koncesiju ārējam pakalpojumu sniedzējam, iepriekš neizsludinot iepirkuma procedūru. Līdz ar to rodas divi jautājumi. Pirmkārt, vai attiecīgā koncesija ir izraisījusi darbības “būtiskas pārmaiņas” Regulas 30. panta 4. punkta nozīmē? Otrkārt, vai noteikumu par koncesijas līgumu piešķiršanu pārkāpums izraisa sekas attiecībā uz Eiropas finansējumu?

22. Es uzskatu, ka, lai atbildētu uz šiem jautājumiem, ir jāņem vērā arī citas, nevis tikai *Tribunale amministrativo regionale per le Marche* tās lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu skaidri minētās tiesību normas. Iesniedzējtiesa visus savus jautājumus centrē uz Regulas 30. panta 4. punkta interpretāciju, savukārt es uzskatu, ka tomēr ir jāatsaucas uz Regulas 12. pantu par darbības savienojamības ar Eiropas Savienības tiesībām principu.

23. Es arī uzskatu, ka ir jāpārformulē iesniedzējtiesas uzdotie jautājumi, jo vietām, manuprāt, to formulējums ir divdomīgs⁹.

24. Ņemot vērā šos faktus, es piedāvāju izskatīt kopā pirmo un otro jautājumu, kā arī trešā jautājuma pirmo daļu¹⁰. Visi šie jautājumi attiecas uz darbības “būtisku pārmaiņu” jēdziena interpretāciju Regulas 30. panta 4. punkta nozīmē un attiecas uz situāciju, kur līdzfinansētās darbības apsaimniekošana ir deleģēta ārējam pakalpojumu sniedzējam.

9 — Atgādinu, ka no pastāvīgās judikatūras izriet, ka ar LESD 276. pantu ieviestās sadarbības ar valstu tiesām procedūras ietvaros Tiesai ir jāsniedz iesniedzējtiesai lietderīga atbilde, kas tai ļautu izšķirt izskatāmo strīdu. Pamatojoties uz šo iemeslu, Tiesa var pārformulēt tai uzdoto jautājumu. Tā arī var ņemt vērā Eiropas Savienības tiesību normas, uz kurām valsts tiesa nav atsaukusies savos prejudiciālajos jautājumos, ciktāl tās ir nepieciešamas, lai izskatītu pamatlietu (tostarp skat. 2011. gada 8. decembra spriedumu lietā C-157/10 *Banco Bilbao Vizcaya Argentaria*, Krājums, I-13023. lpp., 18.–20. punkts un tajos minētā judikatūra).

10 — Trešais jautājums ir formulēts divdomīgi. Es saprotu, ka tas sastāv no diviem jautājumiem; manā ieskatā otrais jautājums vairāk ir saistīts ar ceturto iesniedzējtiesas uzdoto jautājumu.

25. Pēc tam es izskatīšu trešā jautājuma otro daļu. Tā vairāk attiecas uz Regulas 12. pantā minētās darbības savienojamības ar Eiropas Savienības tiesībām principa piemērošanas jomu. Iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai šī principa ievērošana, it īpaši pienākums rīkot iepirkuma procedūru, ir obligāta fonda līdzekļu saņēmējam, ja viņš, rīkojoties kā līgumslēdzēja iestāde, piešķir tiesības slēgt koncesijas līgumu par tāda pakalpojuma apsaimniekošanu, kas līdzfinansēts ar struktūrfondiem.

26. Visbeidzot es izskatīšu ceturto jautājumu, kas manā ieskatā attiecas uz atkāpēm no pārskatāmības pienākuma ievērošanas. Iesniedzējtiesa jautā, vai šī pienākuma ievērošana ir obligāta situācijā, kad attiecīgā koncesija neļauj gūt peļņu un kad pastāv tikai viens ieinteresēts saimnieciskās darbības veicējs, kas var uzņemties pakalpojuma apsaimniekošanu.

27. Tāpēc es ierosinu Tiesai *Tribunale amministrativo regionale per le Marche* uzdotos jautājumus pārformulēt šādi:

- 1) Vai saskaņā ar Regulas 30. panta 4. punktu:
 - a) būtisku pārmaiņu esamības izvērtēšana attiecas tikai uz būves būvniecības posmu vai arī tā attiecas arī uz būves apsaimniekošanas posmu?
 - b) darbības būtisku pārmaiņu jēdziens attiecas tikai uz uzbūvētās būves fiziskām vai materiālām pārmaiņām vai arī tas ietver arī funkcionāla rakstura pārmaiņas, piemēram, būves izmantošanu mērķiem, kas nebija paredzēti sākotnēji?
 - c) valsts kompetentajai iestādei ir iepriekš jāpārbauda darbības būtisku pārmaiņu esamība, pirms tā izvērtē nepamatotas priekšrocības pastāvēšanu koncesijas piešķirējam vai koncesionāram?
- 2) Vai Regulas 12. pantā minētais darbības savienojamības ar Eiropas Savienības tiesībām princips, it īpaši pienākums ievērot no tā izrietošos noteikumus attiecībā uz iepirkuma procedūru, nozīmē, ka fonda līdzekļu saņēmējam iepriekš ir jāpublicē un jāizsludina iepirkuma procedūra, ja viņš, rīkojoties kā līgumslēdzēja iestāde, piešķir no struktūrfondiem līdzfinansēta pakalpojuma koncesiju ārējam pakalpojumu sniedzējam?
- 3) Vai apstākļos, kādi pastāv pamattiesvedībā, Regulas 12. pantā minētais darbības savienojamības ar Eiropas Savienības tiesībām princips, it īpaši pienākums ievērot noteikumus attiecībā uz iepirkuma procedūrām, nepieļauj, ka līgumslēdzēja iestāde tieši piešķir koncesiju, ja attiecīgais pakalpojums neļauj gūt peļņu saskaņā ar koncesijas līguma nosacījumiem un ja attiecīgajā nozarē pastāv tikai viens ieinteresēts saimnieciskās darbības veicējs, kas var uzņemties pakalpojuma apsaimniekošanu?

B – *Par pirmo jautājumu – darbības “būtisku pārmaiņu” jēdziena nozīmi un piemērošanas jomu Regulas 30. panta 4. punkta nozīmē*

28. Pirmajā jautājumā, kā es to esmu pārformulējis, ir ietverti vairāki jautājumi par Regulas 30. panta 4. punkta piemērošanas jomu un darbības “būtisku pārmaiņu” jēdziena nozīmi.

29. Atbilde uz šiem jautājumiem izriet no šīs tiesību normas noteikumiem, kā arī no sistēmas, kurā tā ietilpst; it īpaši tā ir acīmredzama, ņemot vērā mērķus, ko Eiropas Savienības likumdevējs vēlas sasniegt.

30. Es atgādinu, ka saskaņā ar Regulas 30. panta 4. punktu:

“[...] darbība patur fondu ieguldījumu tikai tad, ja šī darbība piecu gadu laikā pēc datuma, kad kompetentās valsts iestādes vai vadošā iestāde pieņēma lēmumu par fondu ieguldījumu, nepiedzīvo būtiskas pārmaiņas,

- a) kas skar tās būtību vai īstenošanas nosacījumus vai piešķir kādam uzņēmumam vai valsts iestādei nepamatotas priekšrocības; un
- b) kas izriet no izmaiņām kāda infrastruktūras elementa īpašumtiesību veidā vai ražošanas darbību pārtraukšanas vai to pārvietošanas.

[..]”¹¹.

31. Regulas 30. panta 4. punktā ir minēts struktūrfondu īstenošanas pamatprincips, proti, fonda līdzekļu saņēmēja īstenoto projektu un darbību pastāvības princips.

32. Saskaņā ar šo principu dalībvalstīm ir jānodrošina, lai investīcijas, ko Savienība iegulda reģionālos uzņēmumos un infrastruktūrās, būtu efektīvas, tiktu izlietotas lietderīgi un tās varētu tikt amortizētas pietiekami ilgā laikā¹². Līdz ar to tām, veicot kontroli, kurai manā ieskatā ir jābūt īpaši stingrai, ir jāpārbauda, vai fonda līdzekļu saņēmējs darbībā neveic pārmaiņas, kas var mainīt tās raksturu, to novirzīt no sākotnējiem operatīvajā programmā un *DOCUP* definētajiem mērķiem vai var būt līdzekļu nelikumīga piesavināšanās¹³.

33. Savienības likumdevējs tādējādi vēlas garantēt, lai piecu gadu laikā pēc finansējuma apstiprināšanas lēmuma ikviens struktūrfondu līdzfinansēts projekts un ikviena izmaksa joprojām atbilstu Regulas 30. panta 1. punktā¹⁴ konkrēti minētajiem materiālās un ģeogrāfiskās atbilstības principiem, kā arī ekonomiskās un sociālās kohēzijas mērķiem, uz kuriem attiecas Eiropas finansējums.

34. Tomēr Savienības likumdevējs neplāno aptvert visas pārmaiņas, ko darbība var piedzīvot tās īstenošanas laikā. Darbība var piedzīvot neparedzētu attīstību, kas, piemēram, saistīta ar sociālekonomisko kontekstu, kā arī ar izpildi saistītus incidentus, kas ir neizbēgami ilgtermiņa investīcijās. Tomēr nav pieļaujams, ka darbības īstenošana un iestāžu darbība tiek paralizēta, pieprasot visu, pat vismazāko pārmaiņu kontroli. Savienības likumdevējs attiecina noteikumus tikai uz būtiskām darbības pārmaiņām. Regulas 30. panta 4. punkta nozīmē šo pārmaiņu nozīmīgums tiek izvērtēts attiecībā uz sekām, ko šīs izmaiņas izraisa attiecībā uz darbības atbilstību finansējuma saņemšanai.

11 — Interesanti ir atzīmēt, ka Regulas 30. panta 4. punktā definētie noteikumi tagad ir minēti Padomes 2006. gada 11. jūlija Regulas (EK) Nr. 1083/2006, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu un atceļ Regulu (EK) Nr. 1260/1999 (OV L 210, 25. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 16. jūnija Regulu (ES) Nr. 539/2010 (OV L 158, 1. lpp.), 57. panta 1. punktā, kura nosaukums ir “Darbību ilgums”. Šī noteikuma teksts ir šāds (mans izcēlums kursīvā):

“Dalībvalsts vai vadošā iestāde nodrošina to, ka darbība, kas saistīta ar ieguldījumiem infrastruktūrā vai produktīviem ieguldījumiem, turpina saņemt fondu atbalstu vienīgi tad, ja tajā piecos gados pēc darbības pabeigšanas nav veiktas būtiskas pārmaiņas, ko izraisījušas infrastruktūras atsevišķas daļas īpašumtiesību veida maiņa vai produktīvās darbības pārtraukšana vai pārmaiņas, un kas ietekmē tās būtību vai īstenošanas nosacījumus vai sniedz uzņēmumam vai publiskai struktūrai nepamatotas priekšrocības.
[..]”

12 — Skat. Regulas preambulas 41. apsvērumu.

13 — Parakstot finansēšanas līgumu, galīgais saņēmējs apņemas īstenot savu projektu tā, kā tas ir aprakstīts šī līguma tehniskajos un finansiālajos pielikumos. Uz šī pamata valsts iestādes un Savienība ir izvērtējušas projekta atbilstīgumu un ir pieņēmušas lēmumu par finansējumu. Līdz ar to jebkādi projekta īstenošana tā atmaksas pieteikumos deklarētie izdevumi, kas neatbilst minētā līguma noteikumiem, netiks atmaksāti.

14 — Projekta materiālā un ģeogrāfiskā atbilstība nozīmē, ka darbībai ir jābūt iekļautai operatīvā programmā attiecībā uz specifiskām teritoriālajām zonām, ka tā ir atlasīta apstiprinātā procedūrā un ka tā sekmē ekonomiskās un sociālās kohēzijas mērķu sasniegšanu.

35. Regulas 30. panta 4. punkta a) apakšpunktā Savienības likumdevējs piemin būtiskas pārmaiņas, kas maina darbības būtību vai skar īstenošanas nosacījumus, vai piešķir nepamatotas priekšrocības kādam uzņēmumam vai valsts iestādei. Ir acīmredzams, ka šādi apstākļi būtiski maina projekta īstenošanu attiecībā pret to, kas bijis paredzēts, un tie var apdraudēt darbības atbilstību Eiropas finansējumam.
36. Turklāt Regulas 30. panta 4. punkta b) apakšpunktā Savienības likumdevējs norobežo šo pārmaiņu loku no pārmaiņām, kas izriet no izmaiņām kāda infrastruktūras elementa īpašumtiesību veidā vai ražošanas darbību pārtraukšanas vai to pārvietošanas.
37. Šajos noteikumos ir ļoti skaidri minēts, kādi aspekti rada būtiskas darbības pārmaiņas, un, kā izriet no sakārtojuma saikļa “un” lietojuma, noteikumos attiecīgi minētie nosacījumi ir kumulatīvi.
38. Tā kā šie fakti ir konstatēti, tagad ir jāatbild uz visiem iesniedzējtiesas jautājumiem.
39. Pirmkārt, es uzskatu, ka kontrolei, kas dalībvalstij ir jāveic saskaņā ar Regulas 30. panta 4. punktu, ir jāattiecas ne tikai uz būves būvniecības posmu, bet arī uz nosacījumiem, kādos būve tiek apsaimniekota un izmantota.
40. Es nepiekrītu viedoklim, ko Komisija šajā sakarā pauda tiesas sēdes laikā.
41. Pat ja Eiropas finansējums segtu tikai būvniecības īstenošanu, es uzskatu, ka Regulas 30. panta 4. punkta ietvaros minētā aizlieguma darbības joma ir daudz plašāka un attiecas uz attiecīgās infrastruktūras apsaimniekošanas un izmantošanas nosacījumiem.
42. Šāda interpretācija izriet no pastāvības principa, kuram būtībā tiktu laupīta lietderība, ja tas tiktu piemērots tikai būvniecības īstenošanas posmam.
43. Tā izriet arī no mērķiem, ko Savienības likumdevējs vēlas sasniegt.
44. Savienība nefinansē tikai būves būvniecību, lai arī cik ambicioza tā nebūtu, tā subsidē darbību, pamatojoties uz noteiktu ilgtermiņa mērķi. Šādas darbības apsaimniekošanai ir jāļauj atrisināt kādas teritorijas strukturālās sociālekonomiskās problēmas, radot, piemēram, darba vietas, kad bezdarba līmenis pārsniedz vidējo Savienības bezdarba līmeni, veicinot inovāciju nozarēs, kas tiek pārstrukturētas, vai piedaloties apkārtējās vides aizsardzībā īpaši degradētās zonās. Taču šie mērķi var tikt īstenoti tikai tad, ja Eiropas finansējums un ar to saistītā kontrole attiecas uz visām darbībām un izmaksām, kas saistītas ar darbības īstenošanu, kurā noteikti ir iekļauti darbības īstenošanas un apsaimniekošanas nosacījumi. Tas ir arī vienīgais veids, lai nodrošinātu finansējuma efektivitāti, novēršot fondu līdzekļu nelikumīgu piesavināšanos par labu projektam, kas neveicinātu ERAF mērķu sasniegšanu sakarā ar pārmaiņām, kas skar tā īstenošanu vai apsaimniekošanu, piemēram, pārdošanu privātam apsaimniekotājam.
45. Turklāt šādu interpretāciju apstiprina Regulas 30. panta 4. punkta nosacījumi.
46. No vienas puses, Savienības likumdevējs runā par pārmaiņām, kas var skart darbību “piecu gadu laikā” pēc lēmuma par fondu ieguldījumu pieņemšanas. Tas noteikti nozīmē, ka minētās pārmaiņas attiecas ne tikai uz būvniecības īstenošanas posmu, bet arī uz tās īstenošanas un apsaimniekošanas nosacījumiem. No otras puses, Savienības likumdevējs tieši atsaucas uz Regulas 30. panta 4. punkta a) apakšpunktu – uz pārmaiņām, kas var skart darbības “būtību” vai “īstenošanas nosacījumus”, kas nozīmē, ka materiālās piemērošanas joma ir ārkārtīgi plaša.
47. Šādos apstākļos kontrolei, kas ir jāīsteno kompetentajai valsts iestādei saskaņā ar Regulas 30. panta 4. punktu, ir jāattiecas ne tikai uz darbības fizisko realitāti un atbilstību projektam, bet arī uz finansējuma līgumā aprakstīto īstenošanas un apsaimniekošanas nosacījumu ievērošanu.

48. Šādas nostājas turpinājumā es uzskatu, ka Savienības likumdevēja mērķis neattiecas tikai uz materiālām vai tehniskām pārmaiņām, kas skar, piemēram, infrastruktūras būvniecību, bet arī uz visām pārmaiņām, kas attiecas uz tās funkcionēšanu¹⁵.

49. Pārmaiņu jēdziens ir jāsaprot plašā nozīmē, un tam ir jāattiecas uz visiem pārmaiņu veidiem, kas var skart darbību tās īstenošanas laikā.

50. Pārmaiņas tādējādi var būt materiālas vai tehniskas, ja saņēmējs īsteno, piemēram, darbību saskaņā ar grafiku, kas atšķiras no sākotnēji paredzētā, vai izvēloties materiālus vai pakalpojumus, kas atšķiras no tiem, kuri paredzēti finansējuma līguma ietvaros. Pārmaiņas var būt arī finansiālas, ja saņēmējs neiegulda paredzētos izdevumus vai samazina izveidojamo darba vietu skaitu un ar tām saistītās personāla izmaksas. Tās var būt arī funkcionālas, ja saņēmējs būvi izmanto mērķiem, kas atšķiras no sākotnēji paredzētajiem, kā tas ir pamatlietā.

51. Visbeidzot, Regulas 30. panta 4. punkta nosacījumi un izklāsts man ļauj atbildēt uz pēdējo iesniedzējtiesas jautājumu.

52. Tā vēlas noskaidrot, vai kompetentajai valsts iestādei ir pienākums iepriekš pārbaudīt būtisku konkrētās darbības pārmaiņu esamību, pirms tiek izskatīts, vai koncesijas piešķiršana nerada nepamatotas priekšrocības koncesijas piešķirējam vai koncesionāram.

53. Nepamatotu priekšrocību piešķiršana var izrietēt no būtiskām darbības pārmaiņām, piemēram, saņēmēja piedāvājuma paplašināt darbību perimetru. Tomēr Regulas 30. panta 4. punkta nozīmē kontrole par to, vai nepastāv nepamatotas priekšrocības, nav atkarīga no iepriekšējas būtisku darbības pārmaiņu konstatācijas. Gluži otrādi, šādu priekšrocību pastāvēšana ir būtiska darbības pārmaiņa.

54. Valsts kontroles iestādei tādējādi nav pienākuma pārbaudīt, vai darbība nav piedzīvojusi būtiskas pārmaiņas, lai izvērtētu, vai nepastāv nepamatotas priekšrocības koncesijas piešķirējam vai koncesionāram. Tādējādi tai atliek tikai konstatēt šādas priekšrocības pastāvēšanu un pārbaudīt, ka tā ir radusies kāda no Regulas 30. panta 4. punkta b) apakšpunktā minētajiem iemesliem dēļ, lai secinātu, ka darbība ir piedzīvojusi būtiskas pārmaiņas.

55. Taču pamatlietā secināto principu piemērošana, ņemot vērā manā rīcībā esošo nelielo informācijas daudzumu, rada zināmas grūtības. Turklāt tiesas sēdē tika paustas zināmas šaubas, kuras es nespēju kliedēt. Tāpēc kompetentajai valsts tiesai saskaņā ar secinātajiem principiem un ņemot vērā visus lietas materiālus būs jāpārbauda, vai fonda līdzekļu saņēmējs, proti, Ankonas pašvaldība, neievērojot Regulas 30. panta 4. punktu, nav mainījusi ERAF līdzfinansētās darbības būtību un īstenošanas nosacījumus.

56. Pamatlietā ir skaidrs, ka apstākļi, kādos Ankonas pašvaldība stāpeļa apsaimniekošanas tiesības piešķir ārējam pakalpojumu sniedzējam, ir ne tikai neskaidri, bet šķiet arī pretlikumīgi. Ir zināms, ka šāds apsaimniekošanas veids nebija skaidri paredzēts finansējuma līguma noteikumos, bet Markes reģions savā *DOCUP* pārvaldītājiestādes statusā tam deva savu piekrišanu. Ir arī zināms, ka šīs apsaimniekošanas tiesības tika piešķirtas kooperatīvam uz laiku (divpadsmit mēnešiem) un nerīkojot iepirkuma procedūru. Notikumu laikā Ankonas pašvaldība pamatoja šo lēmumu ar īpašu steidzamību, kas saistīta ar infrastruktūru stāvokļa pasliktināšanās risku. Es tomēr konstatēju, ka pagaidu periods ir kļuvis par galīgu, jo pēc astoņus gadus ilgas ekspluatācijas par stāpeļa apsaimniekošanu joprojām ir atbildīgs kooperatīvs.

57. Tiek arī pieļauts, ka Ankonas pašvaldības izveidoto stāpeli izmanto izklaides kuģi aptuveni 18 % gadījumu, lai arī šāda izmantošana 2006. gada finansējuma līgumā nebija paredzēta.

15 — Šajā sakarā ir jāatzīmē, ka atsevišķos gadījumos atsevišķas funkcionālas pārmaiņas būs iespējamās tikai pēc materiālu pārmaiņu īstenošanas.

58. Kompetentajai valsts iestādei būs jānoskaidro, vai šīm pārmaiņām nepiemīt tāda intensitāte, ka tās ir mainījušas darbības attiecināmību uz Eiropas finansējumu Regulas 30. panta 4. punkta nozīmē.

59. Tomēr es vēlos formulēt šādus apsvērumus.

60. Attiecībā uz Regulas 30. panta 4. punkta a) apakšpunkta noteikumiem šķiet, ka starp Ankonas pašvaldību un kooperatīvu noslēgtais līgums ierobežo koncesijas ietekmi uz stāpeļa īstenošanas un izmantošanas nosacījumiem, kā arī uz peļņu, kas gūta tās ietvaros.

61. No iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka koncesijas līgums ir sagatavots tā, ka ne Ankonas pašvaldība, ne koncesionārs nevar gūt peļņu no stāpeļa apsaimniekošanas. Attiecībā uz pakalpojuma tarifiem šķiet, ka tie ir pieskaņoti Markes reģiona ostās praktizētajiem viszemākajiem tarifiem un sedz tikai stāpeļa ekspluatācijas izmaksas. Runājot par gada maksājumu, ko veic koncesionārs, tas ir samērīgs ar Ankonas pašvaldībai radītajiem izdevumiem būvdarbu veikšanai, un tas ir aprēķināts, lai neradītu lielus neto ienākumus nedz koncesijas piešķirējam, nedz koncesionāram¹⁶. Turklāt saskaņā ar koncesijas līgumu koncesionāram ir jāievēro piemērojamie Savienības tiesību akti, jāsaģlabā būves publiskais raksturs un lietojuma mērķis, jāļauj to izmantot pēc ikviena zvejas kuģa lūguma un reizi pusgadā jāiesniedz detalizēta apsaimniekošanas atskaite, norādot, ka ir ievēroti Regulas 29. un 30. panta noteikumi. Turklāt koncesionāram nav tiesību mainīt darbības īstenošanas nosacījumus un veikt peļņu nesošu darbību.

62. Ņemot vērā iepriekš minēto, es tomēr uzskatu, ka valsts tiesai būs rūpīgi jāizskata priekšrocības, kādas netieši varēja tikt radītas kooperatīvam, nerīkojot iepirkuma procedūru un pateicoties automātiskai koncesijas atjaunošanai pēdējos astoņus gadus.

63. Attiecībā uz stāpeļa pieejamību izklaides kuģiem ir iespējams, ka šāda iniciatīva atbilst pareizas finanšu pārvaldības nolūkam. Valsts tiesai tomēr būs jāpārbauda, vai šī darbība tiek iegrāmatota atsevišķā grāmatvedībā un vai tā notiek samērīgā proporcijā. Nav izslēgts, ka šīs darbības jomas paplašinājums var ietekmēt darbības būtību, kā arī īstenošanas nosacījumus. Tas arī var ģenerēt ienākumus, kas sākotnēji nebija paredzēti finansējuma līgumā. Šajā sakarā ir interesanti atzīmēt, ka 2006. gada uzaicinājumā iesniegt projektus¹⁷ akti un izmaksas, kas saistīti ar stāpeļa izmantošanu izklaides kuģiem, ir izslēgti no Eiropas finansējuma. 2006. gada uzaicinājumā iesniegt projektus skaidri paredzēts, ka, ja finansēto infrastruktūru izmanto citas nozares, fonda līdzekļu saņēmējam ir jānošķir ar zvejniecības nozari saistītās izmaksas no izmaksām, kas attiecas uz citām nozarēm, jo tiek finansētas tikai izmaksas, kas veiktas zvejniecības nozarē, un tām jāveido vismaz 50 % no darbībām.

64. Attiecībā uz Regulas 30. panta 4. punkta b) apakšpunktā minētajiem nosacījumiem grūtības var radīt tikai nosacījums par izmaiņām kāda infrastruktūras elementa īpašumtiesību veidā, jo nosacījumi par ražošanas darbību pārtraukšanu vai to pārvietošanu var tikt izslēgti uzreiz. Protams, šķiet, ka koncesijas līgumā ir noteikts, ka būve paliek Ankonas pašvaldības īpašumā. Tomēr pastāv vairāki veidi, kā īstenot ar īpašumtiesībām saistītās prerogativas. Ankonas pašvaldība attiecīgās infrastruktūras īpašumtiesības ir ieguvusi, daļēji pateicoties Eiropas finansējumam, tāpēc manā ieskatā tiesības, kas saistītas ar šo īpašumu, ir jāīsteno saskaņā ar sociālo lietderību, kas ir ERAF mērķis. Tādējādi man šķiet, ka valsts tiesai būs jāizvērtē veids, kādā Ankonas pašvaldība īsteno ar tās īpašumtiesībām saistītās prerogativas, nodrošinot, lai izvirzītie mērķi atbilstu finansējuma līgumā ietvertajiem mērķiem.

16 — Turklāt no iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka Ankonas pašvaldība saņem no kooperatīva maksājumu, kas pieskaņots summai, kura pašvaldībai jāmaksā kā nomas maksa ostas pārvaldei.

17 — 2006. gada 13. februāra *Giunta regionale* [Reģionālā padome] lēmuma Nr. 44 3. punkts (*deliberazione n. 44 della Giunta regionale*).

65. Ņemot vērā šos faktus, es uzskatu, ka Regulas 30. panta 4. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka:

- kontrole, kas attiecas uz būtiskām darbības pārmaiņām, attiecas uz visu ar darbības īstenošanu saistīto aktu kopumu, kurā noteikti ir iekļauta būvdarbu veikšana, kā arī šīs darbības īstenošanas un apsaimniekošanas nosacījumi;
- darbības pārmaiņu jēdziens aptver visas pārmaiņas, ko darbība var piedzīvot tās īstenošanas laikā, neatkarīgi no tā, vai tās ir materiālas, tehniskas, finansiālas vai funkcionālas, un
- valsts kontroles iestādei, lai izvērtētu nepamatotas priekšrocības pastāvēšanu valsts iestādei vai uzņēmumam, nav pienākuma pārbaudīt, vai darbība nav piedzīvojusi būtiskas pārmaiņas, jo tādas priekšrocības pastāvēšana ir daļa no būtiskām pārmaiņām.

C – Par otro un trešo jautājumu – darbības savienojamības ar Savienības tiesībām principa piemērošanas jomu

66. Ar otro un trešo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā Tiesai, vai Regulas 12. pantā minētais darbības savienojamības ar Savienības tiesībām princips, it īpaši pienākums ievērot noteikumus par iepirkumu procedūru, nozīmē, ka fonda līdzekļu saņēmējs, rīkojoties kā līgumslēdzēja iestāde, ievēro no tā izrietošo pārskatāmības pienākumu, piešķirot koncesijas līguma slēgšanas tiesības attiecībā uz struktūrfondu līdzfinansēta pakalpojuma apsaimniekošanu.

67. Lai atbildētu uz šiem jautājumiem, sākumā Regulas ietvaros ir jānosaka darbības savienojamības ar Savienības tiesībām principa piemērošanas joma, it īpaši no tā izrietošā pārskatāmības pienākuma piemērošanas joma.

68. Vispirms ir jāatgādina, ka darbības savienojamības ar Savienības tiesībām princips ir fundamentāls princips, kas nosaka, vai darbība ir atbilstīga Eiropas finansējumam.

69. Šis princips ir minēts Regulas 12. pantā, kas atrodas Regulas I sadaļā ar nosaukumu “Vispārīgi principi”.

70. Tas ir pārņemts ERAF piešķiršanas konvencijas 11. pantā¹⁸ un, tā kā tas ir viens no galvenajiem subsīdiju pieprasījuma elementiem, visos informācijas ceļvežos, kas paredzēti projektu iesniedzējiem¹⁹, kā arī visās finansējuma konvencijās, kas noslēgtas ar fonda līdzekļu galīgo saņēmēju. Minētais princips ir atrodams arī valstu vai, attiecīgajā gadījumā – kā tas izriet no 2006. gada 2. oktobra reģionālā likuma Nr. 14 5. panta (*Legge regionale n. 14*)²⁰ – reģionu tiesību aktos.

71. Saskaņā ar Regulas 12. pantu²¹ ikvienam projektam, ko finansē struktūrfondi, un tātad visām ar to saistītajām izmaksām ir jāatbilst Savienības tiesību aktiem un ir jābūt saskaņā ar Savienības likumdevēja īstenotajām politikām un darbībām. Šis savienojamības princips palīdz novērst, ka Savienība finansē projektus, kas ir pretrunā līguma nosacījumiem un politikām, ko aizstāv Savienības likumdevējs.

72. Savienības likumdevējs īpaši uzsver konkurences noteikumu, noteikumu par publisko iepirkumu līgumu piešķiršanu un noteikumu, kas sekmē vīriešu un sieviešu līdztiesību, kā arī apkārtējas vides aizsardzību, ievērošanu.

18 — Šis konvencijas 11. pantā ir minētas nelikumības, kas var novest pie daļējas vai pilnīgas subsīdiju atmaksas kontroles rezultātā, un to starpā ir minēta Eiropas pienākumu neievērošana.

19 — Skat., piemēram, informācijas ceļvedi ERAF subsīdiju pieprasījuma dokumentācijai, kas pieejams Centra reģiona [Centre] (Francija) tīmekļa vietnē: http://www.europe-centre.eu/fr/53/PO_FEDER_Centre.html.

20 — *Disposizioni sulla partecipazione della Regione Marche al processo normativo comunitario e sulle procedure relative all'attuazione della politiche comunitarie* (2006. gada 12. oktobra *Bollettino ufficiale della Regione Marche*, Nr. 99).

21 — Skat. arī Regulas preambulas 30. apsvērumu.

73. Manuprāt, Savienības likumdevējs pieprasa, lai fonda līdzekļu saņēmējs ievērotu šos pienākumus visas darbības ilguma gaitā. Tas izmanto plaši tulkojamu frāzi, nosakot, ka “darbībām, ko finansē fondi” ir jāatbilst Savienības tiesībām. Būves izveide, būvdarbu vai renovācijas darbu īstenošana, materiālu vai furnitūru pirkums, ar to saistītā pakalpojuma organizācija un apsaimniekošana, darbā pieņemšana vai personāla kvalifikācija ir daļa no tās pašas darbības, kas saņem līdzfinansējumu.

74. Šāda interpretācija ir obligāta, lai tiktu garantēta Regulas 12. panta lietderība.

75. Kā tiktu nodrošināta Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 23. pantā paredzētā vīriešu un sieviešu līdztiesības veicināšana, ja savienojamības princips neattiektos uz nodarbinātības, darba un atlīdzības apstākļiem, kas paredzēti darbības ietvaros? Turklāt kā tiktu garantēta apkārtējās vides aizsardzība LESD 191. panta nozīmē, ja no Regulas 12. panta darbības jomas tiktu izslēgti nosacījumi par atkritumu pārstrādi vai uzņēmuma ražošanas metodēm?

76. Tāpēc es uzskatu, ka fonda līdzekļu saņēmējam, rīkojoties kā līgumslēdzējai iestādei, ir pienākums ievērot konkurences noteikumus, kā arī noteikumus par publisko iepirkumu līgumu piešķiršanu, ja tas izlemj izmantot ārēja pakalpojumu sniedzēja pakalpojumus būvdarbu īstenošanai, iekārtu iepirkšanai vai pakalpojuma apsaimniekošanai²².

77. Kas notiek, kad fonda līdzekļu galīgais saņēmējs nolemj piešķirt koncesijas līguma slēgšanas tiesības attiecībā uz līdzfinansēta pakalpojuma apsaimniekošanu?

78. Lai arī Regulas 12. pantā skaidri paredzēta noteikumu par publisko iepirkumu līgumu piešķiršanu ievērošana, tas nenozīmē, ka tajā izslēgta noteikumu par koncesijas līgumu slēgšanas tiesībām ievērošana.

79. No vienas puses, šis nosacījums skaidri nosaka, ka jāievēro konkurences noteikumi, kas nozīmē, ka līgumslēdzējai iestādei ir jāizsludina iepirkuma procedūra, neraugoties uz to, vai tā ir publisko iepirkumu jomā vai pakalpojumu koncesijas piešķiršanas ietvaros.

80. No otras puses, lai arī ir taisnība, ka pašreizējā Savienības tiesību stāvoklī pakalpojumu koncesijas līgumus neregulē neviens atvasinātais tiesību akts²³, tomēr tāpat kā jebkura valsts tiesību akta, kurā paredzēti nosacījumi, kam ir pakļauta saimnieciskas darbības veikšana, gadījumā, arī piešķirot koncesiju, ir jāievēro Līgumā noteiktie principi un ir jāpakļaujas no tiem izrietošajām prasībām, kas ir precizētas Tiesas judikatūrā.

81. Tādējādi no pastāvīgās judikatūras izriet, ka valsts iestādēm, kas slēdz šādus līgumus, ir pienākums ievērot brīvības veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvības principus, kas minēti attiecīgi LESD 49. un 56. pantā, kā arī no tiem izrietošo pārskatāmības principu²⁴.

22 — Attiecībā uz nepieciešamo iepirkuma izsludināšanas procedūras ievērošanu, tā ir minēta arī *DOCUP* 8.5. nodaļā ar nosaukumu “Kopienas politiku ievērošana” attiecībā uz Kopienas strukturālās palīdzības pasākumiem Markes reģionā, kas Itālijā 2000.–2006. gada programmā ietilpst 2. mērķī.

23 — 2011. gada 20. decembrī Komisija formulēja priekšlikumu par Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu par koncesijas līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu [COM(2011) 897, galīgā redakcija]. Skat. arī Komisijas skaidrojošo paziņojumu par to, kā piemērot Kopienas tiesību aktus attiecībā uz koncesijām (OV 2000, C 121, 2. lpp.).

24 — 2010. gada 13. aprīļa spriedums lietā C-91/08 *Wall* (Krājums, I-2815. lpp., 33. punkts un tajā minētā judikatūra).

82. Pārskatāmības pienākums ir konkrēta un specifiska vienlīdzīgas attieksmes principa izpausme. Šis princips ir Savienības pamatprincips²⁵, kura ievērošana ir obligāta dalībvalstīm, tiklīdz tās rīkojas Savienības tiesību darbības jomā²⁶.

83. Pārskatāmības pienākums, kas jāievēro valsts iestādēm, ja tās slēdz koncesijas līgumu, nozīmē, ka visiem iespējamajiem pretendentiem tiek garantēta pietiekami plaša piešķiršanas procedūras publicitāte²⁷. Tam ir jāļauj atvērt pakalpojumu koncesiju konkurencei vietējā, valsts vai Eiropas mērogā, kad citās dalībvalstīs atrodošies uzņēmumi var izrādīt savu interesi. Šim pienākumam ir arī jāļauj garantēt vienlīdzīgu attieksmi starp visiem pretendentiem, it īpaši pārskatāmu kandidāta izvēli, jo mērķis ir novērst ne tikai favoritismu, bet arī korupciju un patvaļu koncesijas līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanā.

84. Ņemot vērā šos faktus, es tādējādi piekrītu, ka Regulas 12. pantā minētais darbības savienojamības ar Savienības tiesībām princips nozīmē, ka fonda līdzekļu saņēmējam, rīkojoties kā līgumslēdzējai iestādei, ir jāievēro pārskatāmības pienākums, kā arī no tā izrietošais publicēšanas un iepirkuma izsludināšanas pienākums, pirms tas piešķir koncesijas līguma slēgšanas tiesības par struktūrfondu līdzfinansēta pakalpojuma apsaimniekošanu.

85. Pamatlietā es sliecos domāt, ka fakts, ka Ankonas pašvaldība tieši, nerīkojot iepriekšēju konkursu un iepirkuma procedūru, piešķir koncesijas līguma slēgšanas tiesības kooperatīvam, ir iepriekš minēto principu un noteikumu pārkāpums.

86. Savā lēmumā iesniedzējtiesa tomēr jautā Tiesai, vai Ankonas pašvaldība, ņemot vērā, ka stāpeļa koncesija neļauj gūt peļņu un ka attiecīgajā nozarē pastāv tikai viens ieinteresēts saimnieciskās darbības veicējs, kurš var uzņemties pakalpojuma apsaimniekošanu, var leģitīmi neizsludināt iepirkuma procedūru.

87. Lai atbildētu uz šo pēdējo jautājumu, ir svarīgi izskatīt situācijas, kādās Tiesa un Savienības likumdevējs ir ieviesuši dažas atkāpes no pārskatāmības pienākuma ievērošanas.

88. Pirmkārt, no pastāvīgās judikatūras izriet, ka pārskatāmības pienākums tiek piemērots, ja pakalpojumu koncesija var interesēt uzņēmumu, kas atrodas citā dalībvalstī, nevis tajā, kurā šī koncesija tiek piešķirta²⁸. Pārskatāmības pienākums obligāti nenozīmē pienākumu rīkot iepirkuma procedūru, ja uz objektīvu apstākļu pamata tiek pierādīts, ka koncesija nevar interesēt citā dalībvalstī atrodošos uzņēmumus, lai arī šie uzņēmumi ir informēti un tiem tiek nodrošināta iespēja izrādīt savu interesi. Tādā gadījumā Tiesa uzskata, ka ietekme uz attiecīgajām pamatbrīvībām būtu pārāk nepilnīga un pārāk netieša, lai varētu tikt secināts iespējams Līguma pārkāpums²⁹.

25 — 1977. gada 19. oktobra spriedums apvienotajās lietās 117/76 un 16/77 *Ruckdeschel* u.c. (*Recueil*, 1753. lpp., 7. punkts).

26 — Šis princips nosaka, ka salīdzināmās situācijās nedrīkst būt atšķirīga attieksme, ja vien šāda atšķirība nav objektīvi pamatojama [tostarp skat. 1986. gada 25. novembra spriedumu apvienotajās lietās 201/85 un 202/85 *Klensch* u.c. (*Recueil*, 3477. lpp., 9. punkts), kā arī 2002. gada 12. decembra spriedumu lietā C-442/00 *Rodríguez Caballero* (*Recueil*, I-11915. lpp., 32. punkts un tajā minētā judikatūra)]. Tiesai ir bijusi izdevība precizēt vienlīdzīgas attieksmes principa publisko iepirkumu ietvaros piemērošanas jomu 1993. gada 22. jūnija spriedumā lietā C-243/89 Komisija/Dānija (*Recueil*, I-3353. lpp., 37.–39. punkts) un 1996. gada 25. aprīļa spriedumā lietā C-87/94 Komisija/Belģija (*Recueil*, I-2043. lpp., 51.–56. punkts), kā arī pārskatāmības pienākuma piemērošanas jomu 2000. gada 7. decembra spriedumā lietā C-324/98 *Telaustria* un *Telefonadress* (*Recueil*, I-10745. lpp.). Šī judikatūra pēc tam tika transponēta attiecībā uz publisko pakalpojumu koncesijām 2005. gada 13. oktobra spriedumā lietā C-458/03 *Parking Brixen* (Krājums, I-8585. lpp., 48. punkts).

27 — Spriedums lietā *Wall* (minēts iepriekš, 36. punkts un tajā minētā judikatūra).

28 — Turpat, 34. punkts un tajā minētā judikatūra.

29 — 2005. gada 21. jūlija spriedums lietā C-231/03 *Coname* (Krājums, I-7287. lpp., 19.–21. punkts un tajos minētā judikatūra).

89. Saskaņā ar šo judikatūru kompetentajām valsts iestādēm tādējādi ir jānodrošina, lai attiecīgā piešķiršanas procedūra, nebūt neuzliekot pienākumu publicēt uzaicinājumu uz konkursu, ļautu nozares uzņēmumiem piekļūt adekvātai informācijai par koncesiju un izrādīt savu interesi, ja tie to vēlas. Saskaņā ar minēto judikatūru tām ir arī jāizskata, vai pastāv objektīvi apstākļi, piemēram, ierobežots ekonomisks izdevīgums, kas ļautu apgalvot, ka citās dalībvalstīs esoši uzņēmumi nav ieinteresēti.

90. Otrkārt, ir jāpiemin tiesību teksti, ko Savienības likumdevējs ir pieņēmis publisko iepirkumu un pakalpojumu koncesiju jomā.

91. Attiecībā uz publisko pakalpojumu līgumiem no Direktīvas 2004/18 31. panta 1. punkta izriet, ka līgumslēdzēja iestāde valsts līguma slēgšanas tiesības var piešķirt, iepriekš nepublicējot līguma paziņojumu un nerīkojot iepirkuma procedūru, ja atklātā vai slēgtā procedūrā nav iesniegti piedāvājumi vai pamatoti piedāvājumi vai ja tehnisku apsvērumu dēļ līguma slēgšanas tiesības var tikt piešķirtas tikai konkrētam komersantam³⁰.

92. Attiecībā uz pakalpojumu koncesijām Komisija iepriekš minētās direktīvas priekšlikumā ir ieviesusi atkāpi no iepriekšējas publicēšanas un konkursa procedūras izsludināšanas pienākuma. Tādējādi saskaņā ar šī priekšlikuma 26. panta 5. punkta b) apakšpunktu līgumslēdzējai iestādei nav pienākuma publicēt paziņojumu par koncesiju, ja pakalpojumus sakarā ar konkurences neesamību tehnisku apsvērumu dēļ var sniegt tikai konkrēts saimnieciskās darbības veicējs un ja nav citas alternatīvas vai neviena saprātīga aizvietotāja, un ja konkurences neesamība neizriet no mākslīgas koncesijas piešķiršanas parametru ierobežošanas.

93. Kā izriet no minētā priekšlikuma preambulas 19. apsvēruma, Komisija piemin situācijas, kurās jau no sākuma ir skaidrs, ka paziņojuma par koncesiju publicēšana neradītu lielāku konkurenci, konkrēti tāpēc, ka objektīvi pastāv tikai viens saimnieciskās darbības veicējs, kas ir spējīgs ekspluatēt koncesiju. Tomēr Komisija precizē, ka koncesijas piešķiršana saimnieciskās darbības veicējam bez publikācijas var būt pamatota tikai objektīvas ekskluzivitātes gadījumā, proti, ja ekskluzivitāti nav radījusi pati līgumslēdzēja iestāde, lai piešķirtu līguma slēgšanas tiesības, un ja padziļinātas izvērtēšanas rezultātā tiek konstatēts, ka nepastāv adekvāti aizvietotāji.

94. Pamatlietas ietvaros es uzskatu, ka šie teksti ir jāaplūko saistībā ar slogu, kas izriet no struktūrfondu atbalsta. Tā kā attiecīgā koncesija attiecas uz ERAF līdzfinansētu pakalpojumu, ir jāņem vērā līgumslēdzējai iestādei noteiktie pienākumi attiecībā uz koncesionāra izvēli.

95. No lietas materiāliem izriet³¹, ka attiecīgajam finansējumam ir jāveicina 2. mērķa īstenošana, kas paredzēts, lai atbalstītu ekonomisko un sociālo pārveidi reģionos ar strukturālām problēmām, it īpaši apvidos, kur iestājusies krīze un kas ir atkarīgi no zvejniecības, kā tas ir Ankonas pašvaldības ostas apvidū³². Šie apvidi ir noteikti kā piekrastes teritorijas, kurās darbavietu skaits zivju pārstrādes rūpniecībā procentos no kopējās nodarbinātības ir ievērojams un kuras, sastopoties ar strukturālām sociālekonomiskām problēmām sakarā ar zivsaimniecības nozares pārstrukturēšanos, cieš no krasa darbavietu skaita samazināšanās šajā nozarē³³.

96. Pamatlietā attiecīgajam finansējumam tādējādi ir jāļauj ne tikai modernizēt ostas infrastruktūras un attīstīt jūras produktu ražošanas un tirdzniecības aktivitātes, bet arī stimulēt vietējo ekonomiku un reģionālo konkurētspēju, akcentu liekot uz nodarbinātību reģionā. No 2006. gada projektu iesniegšanas uzaicinājuma noteikumiem turklāt skaidri izriet, ka prioritāte tikusi dota projektiem, kuros prezentēta

30 — Man šķiet lietderīgi atsaukties uz noteikumiem, ko Savienības likumdevējs ir minējis valsts līgumu jomā, jo tie ir izstrādāti, balstoties uz Līguma principiem.

31 — *Ministero dello Sviluppo economico* (Ekonomiskās attīstības ministrija) 2011. gada 21. februāra vēstule.

32 — Regulas 1. panta 2. punkts un 4. panta 1. punkts.

33 — Regulas 4. panta 8. punkts.

labāka attiecība starp veiktajām investīcijām un jaunu darba vietu izveidi reģionā³⁴. ERAF līdzfinansētās darbības perimetrs tādējādi aptver kā pašvaldības, tā reģionālo mērogu. Šādos apstākļos es uzskatu, ka to uzņēmumu loks, kas var uzņemties stāpeļa apsaimniekošanu, sašaurinās un, lai atbilstu operatīvās programmas un *DOCUP* ietvaros noteiktajām prioritātēm un atbilstīguma kritērijiem, tam ir jākoncentrējas uz reģionālo mērogu. Tāpēc, lai saglabātu ERAF noteiktos mērķus, paziņojumā par koncesiju ir jāņem vērā šī specifika un koncesionāra izvēlei ir jābūt atkarīgai no attiecīgā tirgus vietējām īpatnībām.

97. Tieši balstoties uz šiem faktiem, es aicinu kompetento valsts tiesu izvērtēt, vai, ņemot vērā apstākļus pamatlietā, Ankonas pašvaldība varēja leģitīmi nerīkot iepirkuma procedūru pirms attiecīgās koncesijas piešķiršanas. Tā kā šī nerīkošana ir atkāpe no pārskatāmības pienākuma, par ko Savienības likumdevējs vēl nav izstrādājis noteikumus, valsts tiesai tās īstenošana ir jāpārbauda īpaši stingri.

98. Pirmkārt, tai ir jāpārbauda, vai procedūra atbilst pārskatāmības minimumam, kas, nebūt neuzliekot pienākumu rīkot konkursu, ļāva nozares uzņēmumiem iepazīties ar koncesijas projektu un izrādīt savu interesi, ja viņi to būtu vēlējušies.

99. Otrkārt, valsts tiesai ir jāpārbauda, vai konkursa nerīkošana var tikt pamatota sakarā ar objektīviem apstākļiem, kas saistīti ar koncesijas un nepieciešamo tehnisko prasmju dabu, ar to pakalpojumu sniedzēju skaitu un atrašanās vietu, kas var piedalīties konkursā, kā arī apstākļiem, kas pavadā pakalpojuma apsaimniekošanu, it īpaši slogu, kas izriet no ERAF atbalsta.

100. Attiecībā uz procedūras pārskatāmību es uzskatu, ka tā neatbilst prasītajam minimumam. Lietas fakti pierāda samērā neskaidrus apstākļus, kādos šī koncesija tika piešķirta. Ja vēlamies novērst, ka vietējā prakse, kas ir pamatlietas pamatā, apdraud Eiropas finansējumu, valsts tiesai tie ir jāpārbauda īpaši rūpīgi.

101. Konkrētajā gadījumā neviens fakts lietas materiālos nepierāda, ka šī piešķiršana sarunu ceļā izriet no vairāku nozares saimnieciskās darbības veicēju iepriekšējas aptaujas. Patiesībā šķiet, ka netika veikts neviens pasākums, lai apzinātu uzņēmumu skaitu un lai uzņēmumus, kurus varētu interesēt infrastruktūras apsaimniekošana, informētu vietējā, reģionālā vai valsts līmenī. Turklāt iemesli, ko uzskaita Ankonas pašvaldība, lai pamatotu konkursa procedūras nerīkošanu un koncesijas pagaidu raksturu, ir ļoti pretrunīgi. 2005. gada 19. aprīļa lēmumā Nr. 192 Ankonas pašvaldība atsauca uz steidzamību, kas saistīta ar infrastruktūru stāvokļa pasliktināšanās risku³⁵. Tiesas sēdes laikā pašvaldība atsauca uz nozares uzņēmumu saraksta neesamību. Šādos apstākļos man šķiet acīmredzami grūti piekrist apgalvojumam, ka nebija neviena cita saimnieciskās darbības veicēja, kuru interesētu un kurš būtu spējīgs apsaimniekot stāpeli, un saskatīt tajā objektīvu apstākli, kas atbrīvo Ankonas pašvaldību no pienākuma rīkot konkursu.

102. Protams, lai apsaimniekotu stāpeli, ir nepieciešamas īpašas tehniskās prasmes, un Ankonas pašvaldība uzstāj, ka ir nepieciešama pieredze, lai šo infrastruktūru apsaimniekotu efektīvi un droši³⁶. Taisnība arī, ka attiecīgo nozari raksturo zems konkurences līmenis, jo gandrīz visi uzņēmumi, kas nodarbojas ar zvejniecību Ankonas jūras apvidū, ir apvienojušies kooperatīvā. Tomēr tas neatbrīvo Ankonas pašvaldību no vēršanās pie dažiem uzņēmumiem, kas nav kooperatīva biedri, lai iepazīstinātu viņus ar savu nodomu piešķirt koncesiju un lai šiem uzņēmumiem būtu iespēja izteikt savus piedāvājumus.

103. Attiecībā uz objektīvu apstākļu pastāvēšanu es nedomāju, ka koncesijas ietvaros gūtas peļņas neesamība atbrīvo līgumslēdzēju iestādi no konkursa rīkošanas pirms koncesijas piešķiršanas.

34 — Iepriekš minētā *Giunta regionale* 2006. gada 13. februāra lēmuma Nr. 44 8. punkts.

35 — 2. un 3. lpp.

36 — Iepriekš minētais Ankonas pašvaldības 2005. gada 19. aprīļa lēmums Nr. 192.

104. Pakalpojumu koncesija savā būtībā nozīmē ierobežotus ienākumus. Šis līgums ir publiska pakalpojuma deleģētas pārvaldības veids, kad publiska iestāde ārējam pakalpojumu sniedzējam uztic sabiedrisku pakalpojumu apsaimniekošanu. Protams, koncesijā nodotajam pakalpojumam ir jābūt organizētam tā, lai ļautu segt tā faktiskās izmaksas, bet koncesionārs saņem atalgojumu, ko maksā pakalpojuma lietotāji. Tomēr koncesionārs ekspluatē pakalpojumu par saviem līdzekļiem un uzņemas ar to saistītos ekspluatācijas riskus. Tā kā sabiedriski pakalpojumi var radīt apsaimniekošanas un rentabilitātes grūtības, koncesija nozīmē, ka koncesionāram tiek nodots ekonomiskais risks ar iespēju, ka viņš neatgūst īstenotās investīcijas un izmaksas, ko viņš uzņēmies īstenoto darbu vai pakalpojumu ekspluatācijas laikā³⁷.

105. Turklāt es uzskatu, ka koncesijas līguma ekonomiskais izdevīgums nav tikai koncesijā nodotā pakalpojuma ietvaros radītā peļņa. Ja ienākumi ir ierobežoti, koncesijas līgumam, ņemot vērā pašu koncesijas būtību un priekšmetu, tik un tā ir svarīga ekonomiska nozīme. Piemēram, konkrētā gadījuma koncesija attiecas uz ostas darbībai nepieciešamas infrastruktūras apsaimniekošanu, kas atrodas samērā nozīmīgā Adrijas jūras ostā. Līdz ar to tādas koncesijas piešķiršanai manā ieskatā var būt svarīga ekonomiska nozīme, kas var interesēt citās dalībvalstīs atrodošos uzņēmumus.

106. Tādos apstākļos man šķiet, ka tikai koncesijas ietvaros gūtas peļņas neesamība nevar būt pamats konkursa procedūras nerīkošanai.

107. Ņemot vērā visus šos faktus un īpaši ievērojot neskaidros apstākļus, kādos stāpeļa koncesija tika piešķirta, man ir sajūta, ka Ankonas pašvaldības īstenotā koncesijas tiešā piešķiršana kooperatīvam neatbilst pārskatāmības prasībām.

108. Ja kompetentā valsts tiesa piekristu šim viedoklim, būtu jākonstatē, ka, neievērojot piemērojamās Savienības tiesību aktus, Ankonas pašvaldība nav izpildījusi pienākumus, kuri tai ir saistoši saskaņā ar Regulas 12. pantu.

109. Tādā gadījumā valsts kontroles iestādei būtu jāveic saskaņā ar Regulas 39. panta 1. punktu³⁸ noteiktā finanšu korekcija.

110. Es atgādinu, ka saskaņā ar šo tiesību normu dalībvalstīm ir pienākums izmeklēt pārkāpumus, kas atklāti kontroles ietvaros, ja tiek konstatēts, ka ir notikušas būtiskas pārmaiņas, kas ietekmē Eiropas finansējuma dabu vai tā īstenošanas vai kontroles nosacījumus. Finanšu korekcijas mērķis ir izbeigt “subsīdiu medības”, “[atjaunojot] situāciju, kurā [100 %] visu izdevumu, par kuriem ir iesniegta struktūrfondu līdzfinansējuma prasība, atbilst valsts un Kopienas tiesību aktiem, kas piemērojami šajā jomā”³⁹. Dalībvalstīm pilnībā vai daļēji ir jāatceļ Eiropas finansējums, ja tās konstatē Savienības tiesību aktu piemērošanas pārkāpumu⁴⁰, jo, kā minēts iepriekš, darbības savienojamība ar Savienības tiesībām ir nosacījums, lai darbība būtu atbilstīga finansējumam. Lai arī Savienības tiesību pašreizējā stāvoklī pakalpojumu koncesijas līgumi nav regulēti nevienā atvasinātā tiesību aktā, mēs tomēr iepriekš redzējām, ka valsts iestādēm, kas slēdz šādus līgumus, ir jāievēro LESD pamatnoteikumi, it īpaši LESD 49. un 56. pants, kā arī no tiem izrietošais pārskatāmības pienākums⁴¹.

37 — 1994. gada 26. aprīļa spriedums lietā C-272/91 Komisija/Itālija (*Recueil*, I-1409. lpp.).

38 — Sava lēmuma 3.2. punktā iesniedzējtiesa jautā par sankcijas, kas piemērojama Ankonas pašvaldībai sakarā ar konstatētajiem pārkāpumiem, veidu.

39 — Skat. pamatnostādnes, kas nosaka principus, kritērijus un indikatīvās tabulas, kas jāpiemēro Komisijas dienestiem, lai noteiktu Regulas (EK) Nr. 1260/1999 39. panta 3. punktā paredzēto finanšu korekciju [C(2001) 476].

40 — Skat. arī Regulas 39. panta 1. punkta c) un e) apakšpunktu.

41 — Lai palīdzētu valstīm veikt šo uzdevumu, Komisija ir izstrādājusi pamatnostādnes finanšu korekciju, kas jāpiemēro struktūrfondu un kohēzijas fonda līdzfinansētiem izdevumiem, ja netiek ievēroti noteikumi publisko iepirkumu līgumu jomā (COCOF 07/0037/03), noteikšanai.

V – Secinājumi

111. Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, es ierosinu Tiesai *Tribunale amministrativo regionale per le Marche* atbildēt šādi:

- 1) Padomes 1999. gada 21. jūnija Regulas (EK) Nr. 1260/1999, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par struktūrfondiem, 30. panta 4. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka:
 - kontrole, kas attiecas uz būtiskām darbības pārmaiņām, attiecas uz visu ar darbības īstenošanu saistīto aktu kopumu, kurā noteikti ir iekļauta būvdarbu veikšana, kā arī šīs darbības īstenošanas un apsaimniekošanas nosacījumi;
 - darbības pārmaiņu jēdziens aptver visas pārmaiņas, ko darbība var piedzīvot tās īstenošanas laikā, neatkarīgi no tā, vai tās ir materiālas, tehniskas, finansiālas vai funkcionālas, un
 - valsts kontroles iestādei, lai izvērtētu nepamatotas priekšrocības pastāvēšanu valsts iestādei vai uzņēmumam, nav pienākuma pārbaudīt, vai darbība nav piedzīvojusi būtiskas pārmaiņas jo tādas priekšrocības pastāvēšana ir daļa no būtiskām pārmaiņām;
- 2) Regulas Nr. 1260/1999 12. pantā minētais darbības savienojamības ar Savienības tiesībām princips nozīmē, ka fonda līdzekļu galīgais saņēmējs, rīkojoties kā līgumslēdzēja iestāde, ievēro pārskatāmības pienākumus, kā arī no tā izrietošos pienākumus par publicēšanu un iepirkuma procedūras izsludināšanu, ja tas piešķir no struktūrfondiem līdzfinansēta pakalpojuma koncesiju;
- 3) Apstākļos, kādi pastāv pamata tiesvedībā, kad fonda līdzekļu saņēmējs, rīkojoties kā līgumslēdzēja iestāde, ir piešķīris koncesijā no struktūrfondiem līdzfinansēta pakalpojuma apsaimniekošanu, iepriekš nerīkojot konkursu, kompetentajai valsts tiesai ir jāpārbauda, no vienas puses, vai šī procedūra varēja ļaut attiecīgās nozares uzņēmumiem būt informētiem par koncesijas projektu un izrādīt savu interesi un, no otras puses, vai konkursa nerīkošana var tikt pamatota sakarā ar objektīviem apstākļiem, kas saistīti ar koncesijas un nepieciešamo tehnisko prasmju dabu, ar to pakalpojumu sniedzēju skaitu un atrašanās vietu, kas var piedalīties konkursā, kā arī slogu, kas izriet no Eiropas Reģionālās attīstības fonda atbalsta.